

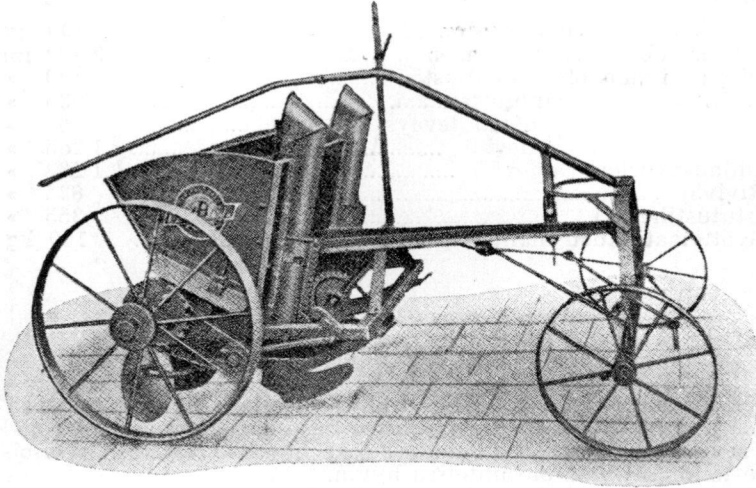
VALTION
MAATALOUSKONEIDEN TUTKIMUSLAITOS

Postiosoite Kaarela
Puh. Helsinki 89279
Rautat. as. Pitäjänmäki

1949

Koetusselostus 15 (2. painos)

HOLBAEK'in 2-RIVINEN PERUNANISTUTUSKONE, MALLI KL.

Ilmoittaja: Kesko Oy, Helsinki.

Valmistaja: A/S Holbaek Maskinfabrik, Holbaek, Tanska.

Hinta (16. 8. 49): n. 60 000 mk.

(10. 3. 52): n. 70 000 mk.

1. Rakenne.

Holbaek'in perunanistutus-kone on 2-rivinen ketjulevaattorikone. Se on kahden hevosen tai traktorin vedettävä. Kone tekee samalla ajolla kaksi istutusvakoaa, istuttaa niihin perunat ja peittää perunarivit.

Istutus-koneistona on kaksi elevaattoriketjua, joiden tiukkuutta voidaan säätää. Ketjuissa on valurautaiset kupit ($\varnothing$ 55 mm), jotka nostavat perunat syöttölaatikosta syöttöputkiin. Laatikon päädyt ovat peltilevystä ja sivut laudasta. Siihen mahtuu perunoita n. 100 kg. Laatikko voidaan tyhjentää aukaisemalla pohjassa oleva luukku. Syöttöputkien alapäihin on kiinnitetty sukkulan muotoiset vantaat,

jotka avaavat istutusvaot. Laskettaessa vantaat alas syöttökoneisto kytkeytyy toimimaan. Istutussyvyys säädetään käsivivulla. Multauslautaset peittävät perunarivit. Koneen etuosassa on ohjauspyörästö, josta ohjaustanko ulottuu koneen taakse. Traktorilla vedettäessä ohjauspyörästö tankoineen poistetaan. Koneen riviväli on kiinteä. Se on mallista riippuen joko 62,5 tai 68,5 cm. Istutustiheys voidaan säätää ketjupyöriä vaihtamalla 35,5, 40 tai 44,5 cm:ksi.¹⁾

Tärkeimissä laakereissa on rasvakupit, vähemmän tärkeissä voitelureiät.

Mittoja:

Paino, ohjauspyörästöineen	400 kg
Pituus, ohjauspyörästöineen	2 430 mm
Pituus, ilman ohjauspyörästöä	2 130 »
Kuljetuspyörien läpimitta	935 »
» vanteen leveys	67 »
» raideväli	1 255 »
Ohjauspyörien raideväli	1 262 »
Riviväli	625 »
Istutustiheys ¹⁾	355 »
Syöttölaatikkoon mahtuu perunoita n.	100 kg

2. Kokeet.

Koetus suoritettiin keväällä 1949. Koneella istutettiin perunaa yhteensä n. 6 ha. Maa oli osaksi kuivaa ja osaksi kosteata sekä hiekkaita savimaata. Konetta käytettiin sekä hevos- että traktorivetoisena. Kone toimi kaikissa olosuhteissa hyvin.

Kone soveltuu kahden hevosen tai kevyehkön traktorin vedettäväksi. Sen vetovastus kuivahkolla, multavalla maalla on syöttölaatikon ollessa tyhjänä n. 120 kg ja laatikon ollessa täynnä n. 150 kg, kun ajonopeus on n. 3,5 km/t ja istutussyvyys n. 6 cm. Koneen riviväliä voidaan pitää olosuhteisiimme sopivana. Sen sijaan istutusetäisyys on liian suuri.¹⁾ Istutussyvyyden säätövara on riittävä. Istutuksen tasaisuus on sekä tiheyteen että syvyyteen nähden hyvä. Vantaat ja multauslautaset toimivat hyvin myös kosteassa ja rikkaruohoisessa maassa. Kone tekee perunavaot edullisen muotoisiksi niin, että riviväleissä on riittävästi haraus- ja multausvaraa. Syöttölaite toimii tyydyttävästi. Perunan ollessa lajittelematonta saattaa suuria (läpimitaltaan 8....10 cm) perunoita joskus pudota elevaattorista ja pieniä (3....4 cm) perunoita mennä kaksi yhtä aikaa. Pitkät idut katkeilevat jonkin verran elevaattorissa. Lyhytitiäinen peruna ei sanottavasti vioitu. Syöttölaatikossa oleva akselin suuntainen väliseinä osoittautui haitalliseksi, koska perunat pyrkivät siirtymään elevaattorin vetäminä väliseinän etupuolelle. Väliseinä poistettiin koetuksen aikana. Syöttölaatikon ollessa täynnä perunoita joutui jonkin verran elevaattoriketjun ja ylemmän ketjupyörän väliin, missä ne rikkoutuivat. Tämä häirtä poistettiin jatkamalla ketjun ja laatikon etuseinän välissä olevaa puukappaletta lähelle ylempää ketjupyörää, jolloin perunoita ei päässyt ketjun ja pyörän väliin. Koneesta puuttuu työkalulaatikko.

¹⁾ Vrt. alahuom. s. 3.

3. Loppuarvostelu.

Holbaek'in 2-rivinen perunanistutuskone, malli KL.

Ilmoittaja: Kesko Oy, Helsinki.

Valmistaja: A/S Holbaek Maskinfabrik, Holbaek, Tanska.

Hinta (16. 8. 49): n. 60 000 mk.

(10. 3. 52): n. 70 000 mk.

Holbaek'in perunanistutuskone on 2-rivinen ketjuelevaattorikone. Se on kahden hevosen tai traktorin vedettävä ja tekee samalla ajolla kaksi istutusvakoja, istuttaa niihin perunat sekä peittää perunarivit.

Koetuksessa koneella istutettiin perunaa yhteensä n. 6 ha. Maa oli osaksi kuivaa ja osaksi kosteata sekä hiekka- että savimaata. Kone toimi kaikissa olosuhteissa — myös kostealla ja rikkaruohoisella maalla — hyvin. Se soveltuu kahden hevosen tai kevyehkön traktorin vedettäväksi. Koneen kiinteä riviväli ja istutussyvyyden säätövara on sopiva. Vantaiden ja multaustautasten toiminta samoin kuin istutuksen tasaisuus sekä syvyyteen että tiheyteen nähden on hyvä. Sen sijaan istutustäisyys on olosuhteissamme liian suuri.¹⁾ Syöttölaite toimii tyydyttävästi. Lyhytitiäinen peruna ei elevaattorissa sanottavasti vioitu, mutta pitkät idut katkeilevat jonkin verran. Syöttölaatikossa oleva väliseinä on haitallinen ja edullista poistaa. Elevaattoriketjun ja syöttölaatikon etuseinän välissä oleva puukappale on liian lyhyt, minkä vuoksi perunoita pääsee ketjun ja pyörän väliin. Tämä puukappale on helposti jatkettavissa. Koneesta puuttuu työkalulaatikko.

Kun konetta vedetään hevosparilla, sen käytössä tarvitaan hevosen ajaja ja koneen ohjaaja. Traktorivetoisena ohjauspyörästä jätetään pois ja kone kiinnitetään runkonsa etuosasta suoraan traktoriin. Tällöin ei traktorin ajajan lisäksi tarvita apumiestä edellyttäen, että traktorin ajaja käy vaon päähän tultaessa nostamassa ja uudelle vaolle laskemassa koneen vantaat. Mutta varsinkin silloin kun vaot ovat lyhyet tai siemen epätasaista ja roskaista, on edullista pitää apumiestä, joka esim. seisten koneen taakse asetetulla laudalla valvoo elevaattorien toimintaa ja huolehtii vantaiden nostosta ja laskusta. Työsäätö on ajonopeudesta ja vakojen pituudesta riippuen keskimäärin n. 20....25 aaria tunnissa.

Kone soveltuu erityisesti keveähkön traktorin vedettäväksi sekä yksityis- että yhteiskäyttöön peruna-alan ollessa yli 3....4 ha.

Helsingissä elokuun 16 päivänä 1949.

Toinen painos 10. 3. 52.

MAATALOUSKONEIDEN TUTKIMUSLAITOS

¹⁾ Valmistaja on koetuksen aikana toimittanut myös tiheämpikuppisia syöttöketjuja, joiden istutustiheys on n. 24 cm. Koetellun koneen ketjuissa kuppien etäisyys on 125 mm, tiheimmissä ketjuissa 85 mm.

Koneen edustajalla on oikeus julkaista joko koko koetuselostus tai sen loppuarvostelu. Koetuselostuksen jotakin muuta kohtaa ei saa ilman laitoksen lupaa erillisenä julkaista.

